

Trøndelag Folkemuseums Venner

Sverresmyr dukker opp

ÅRSBERETNING 2025

Åtte arbeidsgrupper med 71 medlemmer fra Venneforeningen har i 2025 utført betydelig frivillig arbeid for Sverresborg Trøndelag Folkemuseum til nytte og glede for museet og besøkende. Venneforeningen gir også hvert år betydelig økonomisk støtte til museet.

Medlemmer

I 2025 var antall betalte medlemmer i Venneforeningen som følger: Familiemedlemskap 307, Enkeltmedlemmer 65 og Honnør/student 219. I tillegg kommer 71 frivillige som ikke betalte medlemskontingent i 2025.

Styret har hatt følgende medlemmer i 2025:

Fredrik Steineke	leder
Harald Snekvik	nestleder (døde 17.10.2025)
Åse Bollingmo	styremedlem
Ann - Margrit Harkjerr	styremedlem
Björg Stokke Balstad	styremedlem
Tore H Løvaas	varamedlem
Hilde Rosenberg	varamedlem

Fram til årsmøtet i februar 2026 vil Ann- Margrit fungere som nestleder og Hilde rykker opp fra varamedlem til styremedlem.

Det er avholdt 10 styremøter i 2025. Museumsdirektør Brynja Bjørk Birgisdottir eller avdelingsleder Atle Fredagsvik har deltatt på flere av styremøtene og informert om museet og driften.

Årsmøtet tirsdag 19. februar 2025

Sakspapirene til møtet ble kunngjort på museets nettside (www.sverresborg.no) og lagt ut i Publikumsbygget. Innkalling til årsmøtet ble også sendt via «Styreweb» til medlemmene.

Årsberetningen ble gjennomgått og deretter enstemmig godkjent. Regnskapet og revisors beretning ble enstemmig godkjent. Budsjettet med

noen små endringer ble enstemmig godkjent. Protokollen fra årsmøtet finnes i Venneforeningens arkiv.

Årsmøtet 19. februar 2025

Valgkomiteen

Torbjørge Stølen, Sverre Kirksæther og Ingeborg Ekseth representerer valgkomiteen frem til årsmøtet 2026.

Trøndelag Folkemuseums stiftelse

Venneforeningen var i 2025 representert i stiftelsens styre ved leder Fredrik Steineke og med nestleder Harald Snekvik (vara).

Venneforeningen informerer

Informasjon om Venneforeningen finnes på nettsida: www.sverresborg.no under Om museet. En informasjonsskjerm i Borgstua viser våre aktiviteter

og informerer besøkende til museet om hvilke fordeler et medlemskap i Venneforeningen gir medlemmene.

Kontingenten har vært uendret i mange år, og årsmøtet vedtok at den nå økes med 50 kroner for alle typer medlemskap, bortsett fra livsvarig medlemskap som ikke foreslås endret.

I kommunikasjonen med medlemmene i Venneforeningen brukes programmet «Styreweb». Da sparer Venneforeningen betydelig arbeid og kostnader ved at man kan informere medlemmene via e-post og SMS. Vi mangler fremdeles e-postadresser til mange medlemmer som derved ikke får tilsendt referater fra styremøter og annen info. Medlemmer som er registrert i «Styreweb» med bare mobilnummer (SMS), finner informasjonen som sendes medlemmene i en egen mappe i skranken i Publikumsbygget på museet.

Gaver til Museet

Venneforeningen bevilget kr 150 000,- til restaurering av Litjbuan Meldalstunet. Midlene øremerkes til oppføring og muring av grue og pipe i våningshuset. Arbeidet gjøres med tradisjonelt håndverk. Våningshuset er under full restaurering. Venneforeningen bevilget også kr 100 000,- til innredning av lokaler til samlingsforvaltning og gjenstandshåndtering. Lokalene på Sagvollen bygges om og tilpasses digitalisering og forvaltning av den store fotosamlingen museet har ansvaret for. I den forbindelse flyttes fasiliteter for gjenstandshåndtering til samme etasje som konserveringsverksteder og magasiner. Prosjektet er i hovedsak finansiert med støtte fra Fotograf Schrøders stiftelse og museets egeninnsats. Det er behov for tilleggsfinansiering for innredning av lokalene.

Søknadene godkjennes som gaver til museet i 2025. I tillegg bevilges midler til Hagegruppa:

Støtte til Hagegruppa	kr. 30000
Litjbuan	kr. 150000
Samlingsforvaltning etc.	kr. 100000
Totalt	kr. 280000

Medlemmer som har bidratt med arbeid på museet

I 2025 har Venneforeningens 8 grupper på museet registrert 5680 timer frivillig arbeid. Vi tror at timetallet kan være litt høyere da noen av og til

glemmer å føre opp egne timer. Oppgavene er mange og varierte. Vi ønsker flere medlemmer velkommen til de ulike gruppene. Mer enn 10 timer frivillig arbeid for museet eller Venneforeningen i løpet i et år gir gratis medlemskap i Venneforeningen neste år.

Er du interessert å bli med i noen av gruppene, så gi beskjed i skranken på museet som har oversikt over gruppelederne i Venneforeningen. Du finner også oversikt over gruppene og hvem som er gruppeledere på nettsida til museet (www.sverresborg.no) under Om museet. Alt frivillig arbeid i Venneforeningens grupper er meget sosialt og trivelig.

Medlemskveld

Styret i Venneforeningen og museet inviterte medlemmene i Venneforeningen, med evt. barn og barnebarn, til en sammenkomst på museet tirsdag 27.05.2025 kl. 16-19. Museet tok hånd om det meste av det praktiske. Det ble en fin ettermiddag, og det virket som de oppunder 50 deltakerne koste seg. De fleste voksne som kom, hadde barn med seg. Arrangementet var gratis og hadde følgende program:

Kl. 16.00 Velkommen! Grillene var satt i gang og vi stilte med pølser og tilbehør, samt kaffe. Det var satt ut leker for barn.

Kl. 16.30 «Rakkerunger på møkkarunde" (Barn)

Kl. 17.30 Omvisning i byavdelingen (voksne, familie)

Kl. 19.00 Ferdig

Julearrangementet 2025

Julearrangementet var godt besøkt med omtrent 5000 besøkende på de to helgene til sammen. Når det nå er to helger blir det roligere enn tidligere, og museet har fått veldig gode tilbakemeldinger på det. Salget i Cafe Erichsen, salg av lin kranser og loddsalget ga til sammen en nettoinntekt på ca. kr. 30000 og på tombolaen kom det inn kr. 15000 kroner. Inntektene ble de samme som de ble på Skogheim tidligere år, og salget i Cafe Erichsen er et viktig bidrag til livet i byavdelingen under julearrangementet.

Tradisjonen tro, stilte Motorkameratene opp begge helgene med sin gamle, stødige Gråtass og fraktet barn og voksne rundt på museet. Traktorturen var nok et av mest populære høydepunktene for barna. Til slutt vil vi takke alle som stilte opp med frivillig arbeidsinnsats og dere som kom med fine gevinster til lotteriet. Gavene vitner om en genuin interesse for museets

viktige rolle i miljøet. Videre takker vi alle som kjøpte lodd og støttet arbeidet vårt.

Høstturen

Styret har gjort to forsøk på å arrangere høstturer i 2025. Vi sendte først ut et tilbud om tur til Tautra med SDS Hansteen, men turen ble avlyst fordi det var for få påmeldte. Deretter planla vi en busstur til Klæbu, men også den måtte avlyses på grunn av lav oppslutning. Det ble dermed ingen høsttur for medlemmene i 2025. Styret er usikker på hva som var grunnen til at såpass få meldte seg på. En mulig forklaring kan være at turen med Hansteen var for kostbar, og at det ble for kort påmeldingsfrist på den alternative turen. Andre grunner kan være for dårlig «markedsføring» eller at medlemmene rett og slett ikke er interessert i det vi har foreslått. Kanskje er det ikke interesse for at det arrangeres slike turer i det hele tatt? Dette er noe vi ønsker å få diskutert blant medlemmene. Vi sender derfor ut en egen e-post til medlemmene med spørsmål om interessen for høstturer fremover.

ÅRSRAPPORT FRA GRUPPENE

Aktiviteten i Arrangementsgruppa

Dette året har vi bidratt som bålvakter og områdevakter under fire arrangementer på museet, til sammen åtte dager: 8. og 9. mars, 15. juni, St Hansaften og to adventshelger. I løpet av 2026 tar vi sikte på å få med flere frivillige i gruppa. Vi tror at slikt sporadisk arbeid, uten faste oppmøtedager, kan passe for en god del av medlemmene i Venneforeningen

Ase Bøllingmo

Året 2025 i parsellen på Nesset

Vi startet med planlegging den 13. mars. Alle har “sine” favoritter av hva vi skal så og plante, men vi ble fort enige og fikk også tatt hensyn til vekstskifte i forhold til året før. Mandag skal være vår faste dugnadsdag denne sesong, og den 21. mars var første dugnadsdag i parsellen. Det var bart og fint og sol fra skyfri himmel. Altfor tidlig å så ennå, men det klødde i fingrene og vi raket og ryddet og begynte å spavende potetlandet. Resten av

mars og første uka av april ble det jobbet med jordforbedring. Kalksand, hestemøkk og ku kompost ble brukt. I midten av april og en måned framover var været veldig dårlig. Regn, sludd! og kaldt. Vi prøvde å spavende jord til potetåker, men jorda var så bløt og klissete at den hang fast på spader og støvler! Men i gartnerrommet var det hyggelig. Her sådde vi flere sorter, med lys over, og satte potetene til groing.

Og plutselig, akkurat til 17. mai kom godværet igjen! Vi hadde, som tidligere, invitert barnehage- og småskolebarn til å komme på potetsetting.

gjort mye.

I år ble det søndag 18. mai. Veldig godt oppmøte, 95 barn satte hver sin potet. Torill hadde laget rabarbradrikk som vi spanderte, og ungene fikk smake rabarbrastilk (med litt sukker). Begge deler populært, og vi hadde en fin dag i parsellen. I slutten av mai tok vi ut planter fra gartnerrommet som ble satt til herding under fiberduk, og den 29. mai sådde vi lin ved Dybvasshammer. Linåkeren er fellesprosjekt med den andre hagegruppa,

særlig Britt har vært ivrig. Den 2. juni møttes vi mange i parsellen til så- og plantedugnad og fikk

Dagen etter feiret vi at våronna stort sett var over, med jordskokksuppe og rabarbra pai hjemme hos Ingeborg. Selvsagt råvarer fra parsellen. Trivelig! Juni kom med brukbart vær og vi luket, tynnet og hyppet. Vi måtte så til litt mere her og der, reparere, hvor det var dårlig spiring. Med juli kom skikkelig godt sommervær, varmt og mye sol, og selvsagt ekstra arbeid med vanning. Men vekstene hadde godt av det og parsellen ble finere dag for dag. Lin i åkeren i blomst. Det fine sommerværet fortsatte, med passe regn innimellom. Og i slutten av august fikk vi begynne med høsting. Det ble bra med både rips, solbær og stikkelsbær. Vi høstet litt squash, noen av de største gulrøttene og betene (kålrot, polkabeter og rødbeter). September gikk litt på samme måte, vi høstet grønnsaker etter hvert som vi syntes de var ferdige. Avlingen ble slett ikke verst, været og arbeidsgleden fortsatte. Første uke i september høstet vi lin og høststråblomst, og noen av oss laget lin kranser og blomsterbuketter. Den 20. og 21. september hadde vi potetplukking, og så og si alle barna kom tilbake og høstet potetene sine. Middels god avling. I år hadde vi Nansen, som vi har hatt tidligere, og en ny sort som heter Undset. Den lovet godt, og vi kommer til å fortsette med den. Som tidligere år delte vi ut smaksprøver av det vi har dyrket, frø fra egne planter og ikke minst, solbærsaft fra egne busker, laget av Lillian. I år hadde vi noen gresskarplanter i kompostkassene våre. Disse vokste seg store og gav mange gresskar. Ingeborg laget sylta gresskar med nellik og ingefær, og gresskarmarmelade med sitron. Dette ble fylt på små glass og solgt på julemarkedet sammen med lin kranser og blomsterbuketter. Til sammen

solgte vi varer for ca. 10.500 kr. Etter at poteter og grønnsaker var i hus, var det bare høstrydding igjen før vinteren. Jeg tror vi alle var godt fornøyd med sesongen, trass i at det var en kald og våt vår. Det har vært litt forandring i gruppa vår. Ei har slutta og vi takker for stor innsats og trivelig samarbeid i hagegruppa til Tove W gjennom mange år. Ei ny er kommet til og vi ønsker Lillian velkommen. Hun er alt kommet godt inn i arbeidet vårt og vi håper hun vil trives. Vi er 9 aktive damer med et stort antall arbeidstimer i parsellen. Dette er arbeid vi liker, og vi har mange trivelige stunder og godt fellesskap i gruppa.

På vegne av oss ni; Tove M, Kari, Jorunn, Randi, Kristin, Torill, Gina og Lillian

Ingeborg Ekseth

Årsrapport Hagegruppa -2025

Jan./feb. Vanning og vedlikehold av planter i Gartnerrommet. Planlegger våren, sjekker frø og diverse.

Mars: Geranier får ny jord og blir satt fram til driving med lys og undervanning i Gartnerrommet.

April: Planter påskeliljer og perleblomster i storkrukkene ved hovedinngangen for museet før påske.

Etter påske: Sådager i Gartnerrommet: Blomkarser, ringblomster, høststråblom og sommerstokkroser.

29 april: Dugnad for å klippe busker: Rosarugosa hekken foran Barnehagemuseet klippes godt ned da den ikke har vært stelt på flere år. Også buskrosene Maidens Blush ved trappa blir klippet tilbake. Gjødsling og ku kompost. Klipper buskene ved grillplassen. Også klippet døde kvister mv. av rosebuskene i skråningen Apotekhagen. Spar om komposten i de 3 kassene v/redskapsskuret. Nye klatrestativ kjøpt inn for riddersporene i Byavdelingen; disse skal stå ute hele året. Antall som deltok i regnværet: 6

Mai.:

Linåkeren spaes opp ved Dybvasshammer, likeså vårarbeid i Lilleparsellen. (Brit og Sigruns område) Jordskokk graves opp og plantes ut. Sår lin og diverse sommerblomster. Bestiller sommerblomster og geranier på Drivstua. Innkjøp av plantejord og kumøkk kompost via Driftsavdelingen.

27 mai: Vårdugnad med matpakke, kaffe og kake i Lillehagen i Byavdelingen. Alle krukker får ny jord og geranier og andre sommerblomster blir plantet ut. I alt har vi nå 35 krukker i Byavdelingen. 7 personer deltok.

I Apotekhagen plantes noen nye urter og småplanter som er drevet fra til skråningen. Ny kompost blir fordelt. - Vi har lenge ønsket oss ny singel i Apotekhagen, og LPG gruppen kjørte ut hvit singel sist i mai og resten i juni. Det ble veldig bra- takk til karene som la ut nytt singeldekke! Også utemøblene i Apotekhagen har Driftsavdelingen restaurert denne våren etter 10-12 års bruk; både smijern og grønt treverk pusset og malt.

Brit laget stor skuffkake som takk til LPG karene for stor hjelp med å legge ut ny singel.

Juni: Informasjonsplakaten «Apotekhagen» ved inngangen fornyet med bedre bilde. Også satt skilt om Apotekhagen nederst i svingen før hagen. Apotekhagen og buskene får gjødsel. Stell/luking og vanning av hagen og krukkene sommeren igjennom etter oppsatt ukefordeling hvor 12 frivillige fra Hagegruppa bidro.

Juli: Tørr og varm måned; mye ekstra vanning og stell av hage og krukker. Hyggelige tilbakemeldinger fra turister også denne sommeren. Fin blomstring og mye bier og humler i Apotekhagen.

OM vanning: Det er lurt å gå med slangen når man vanner i Apotekhagen da det blir mere gjennomvannet i beddene. Sprederen gjør liten nytte og sprer også vann til i singelgangene som gir «hjelp» til ugress. Kompostebingene spadd om.

August: Også denne måneden var varm. Luket godt på Svein Oves plass foran redskap skjulet, sort dekke lagt ut før LPG karene la ut ny singel her også. Oppbinding av høye stauder og urter.

13 august. «Piknik i parken» for hage-parselldamene. Pyntet med hatter hadde vi en fin augustdag med kurvfest; god mat pluss saft av geiterams laget av Marit Bj. Trivelige timer i godt selskap!

Sist i august luket vi noe ekstra i langbeddet foran Publikumsbygget for ugress som har kommet i løpet av sommeren selv om det ble lagt på noe bark der i juni.

26 august: En ekstra dugnad med å luke i singelgangene i Apotekhagen. Vi rakk ikke å luke grundig før ny singel ble lagt i juni, og det er en jobb å holde ugress vekke hele sommeren. 5 frivillige deltok.

September. Linkurs 2.9 ved is kiosken. Nye medlemmer får lære å lage lin kranser. Ingeborg og Brit laget i september linkranser og buketter som skal henge til tørk i Gartnerrommet og selges på Julemarkedet.

30. sept. Høstdugnad med matpakke, kaffe og kaker. Denne dagen hadde vi omsider sol på en høstdugnad og kunne nyte pausen ved langbord foran Håkon Bleken veggen, 11 hagemedlemmer deltok.

Apotekhagen: Spar opp karvebedd og pepperrot, og legger oppi duk og kompost. Plante nytt i 2026. Blodtopp-plantene tynnes og deles opp. Planter gamle løker i skråningen i Apotekhagen. Skilt tas inn og rengjøres for vinteren. Krukkene tømmes og 10 geranier settes til overvintring i Gartnerrommet. Skaugumbegonia overvintrer i Brits kjeller.

Pause i høstsola 35 krukker tømmes for jord og planter Bla. tørkablomster fra Lilleparsellen

Oktober: Hans Nissehagen foran og bak får ekstra jord og klipp. Nye tulipaner plantet i samme hage. Ekstra jord på ballblombedd ved Aspåsgården.

November: Lite snø. Pottene foran Håkon Bleken veggen har fått tøff behandling og må erstattes våren 2026.

Nov/ des. For Julemarkedet over to helger ved museet har medlemmer av hage-parsellgruppa pluss 2-3 andre frivillige lagt ned mye arbeid for å få til tombola i Gartnerrommet. Mange og fine gevinster loddet ut, kr. 5 pr lodd som «gammeldags pris» er populært blant publikum. Linkranser, buketter pluss gresskarssyltetøy ble også solgt hos Anne på Selbu husflidsentral sin butikk i Byavdelingen. I år ble alt solgt! Hagemedlemmer har i tillegg også bidratt til annen aktivitet disse to helgene.

Neste år:

- På våren legge svart duk og bark på området bak blomkarseplantene i Apotekhagen- opp mot feltet av busker.
- Driftsavdelingen har tatt ansvar for det lange buskbeddet foran Publikumsbygget; det ble luket og lagt ut bark der først på sommeren- Be Drift gjøre det samme på sørvendt del av langbeddet hvor ugress fortsatt trives!

For Hagegruppa

Brit Aali- Sigrun Stormo Kvam- Anne-Marie Jenssen

Motorkameratene

Motorkameratene er en aktiv gruppe på Sverresborg museum. Utstillingslokalet til Motorkameratene viser blant annet Lokomobilen (dampmaskinen), gamle traktorer og andre gamle maskiner. Gruppa er dyktig til å demonstrere gamle biler, traktorer og maskiner under forskjellige arrangementer. I likhet med tidligere år har medlemmer av Motorkameratene møttes på Sagvolden onsdagskveldene og det har blitt jobbet med prosjekt på dagtid. Blant annet har det vært jobbet med reparasjon og klargjøring av utstyr til utstillinger.

Motorkameratene hadde også i høst en helg med utstilling av traktorer, gamle biler og et stort antall forskjellige motorer på museet. Utstillingen var godt besøkt. Motorkameratene deltok også med «nissekjøring» for barn på julearrangementet til museet i desember, noe som er like populært hvert år.

Per Lystad

Landskapspleiegruppen LPG

Landskapspleiegruppen LPG har i 2025 bestått av i alt 6 personer. Gruppen har i løpet av året utført 1046 timer praktisk dugnadsarbeide. Arbeidet har i hovedsak bestått i skogrydding herunder vedproduksjon av betydelig omfang. Det må her spesielt nevnes at LPG i løpet av 2025 solgte ved for bortimot kr. 30.000.

Gruppen hadde spesielt en betydelig oppgave av stort omfang i opprydding etter høststormen, noe som førte til mye vindfall.

Av større oppgaver som er utført, finner en særlig grunn til å nevne at et av gruppens medlemmer - alene – utførte maling 2 ganger av hovedbygningen på Sverresmyr i forbindelse med restaureringen av eiendommen med et særlig godt resultat (se bildet på forsiden av årsmeldingen).

Ellers har gruppen hatt hovedansvaret for generell opprydding, fjerning av kratt, tilgroing og bort kjøring av avfall mv. Gruppen har også utført mindre reparasjoner av museets bygningsmasse og har ellers stått til disposisjon for museets ledelse for utførelse av allehånde mindre praktiske oppgaver.

Sverre Kirksæther

Bibliotekgruppa.

Tre medlemmer i Venneforeningen har arbeidet i biblioteket på Sagvollen i 2025. I løpet av året har vi kommet i mål med å katalogisere bøkene som skal stå i biblioteket. Det er i underkant av 4000 titler som de ansatte har tilgang til. Videre har vi vært nede på Sjøfartsmuseet og pakket ned bøkene som sto i biblioteket der for så å plassere disse i magasinet på Sagvollen. Høsten 2025 har vi gjort diverse ryddejobber i både biblioteket og magasinet, mens en av oss har lest korrektur over det vi har katalogisert.

Aud Nikolsaisen

Fotogruppa

Fotogruppa har i 2025 hatt tre personer fra Venneforeningen i arbeid, 2 som arbeider 1 dag pr. uke og en som arbeider 2-3 dager pr. uke. Astrid Kiil Hansen og Brynhild Groven har fått opplæring i Primus av Torstein Lindheim som er ansatt som bilderegistrator her på Sverresborg. Vi arbeider under museets kontaktperson, fotograf Erik Børseth.

Arbeid som har blitt utført:

Det arbeides jevnt med fotograf Schrøders arkiv. Inger Johanne arbeider fortsatt i KV-seksjonen som inneholder både reportasjebilder til aviser,

tidsskrift og portrett. Seksjonen er ordnet kronologisk, hun har nå kommet til februar 1955. For bilder som er tatt på oppdrag av avisene, blir det sjekket i avisene for å finne igjen artikkelen. Dermed kan bildene settes inn i en større sammenheng, man får som regel identifisert de avfotograferte personene, og det legges inn referanser til artiklene. Dette øker verdien på bildene, man kan sette på flere emneord, noe som gir

flere gjenfinningsmuligheter for publikum. Portrett kan være alt fra familiebilder, brudebilder, skolefotografering og enkeltportrett. Familiebilder er kun registrert under familieoverhodets navn, dvs. mannen i familien, så her prøves det å identifisere også de andre personene på bildene. Aviser, dødsannonser, DiS Gravminneregister, m.m. er gode hjelpemidler her. Det finnes også en del bilder fra firma, foreninger o.l. Alle bilder blir så registrert i Primus og lagt ut i Digitalt museum. Dette er ikke arbeid som går fort, og Schrøder har vært en produktiv fotograf, så det er veldig mange bilder, men det siger framover. Andre frivillige har gått igjennom fotograf Schrøders KV-seksjon og tatt ut alle negativer som ligger i originalkonvoluttene. Negativene blir pakket i nye, syrefrie konvolutter og plassert i syrefrie esker. Dette er viktig arbeid for at negativene skal holde

seg lengre. Gammelt papir er syreholdig, så også Schrøders originalkonvolutter, og syre reagerer med kjemikaliene i negativene, og kan lage uopprettelige skader på disse. Derfor er det veldig viktig å få negativene ut av originalkonvoluttene. Eskene overlates så til fotograf Børseth som akklimatiserer eskene og til slutt plasserer dem i klimaregulert magasin på Sagvollen med lav temperatur. De to nye fra Venneforeningen har også fått opplæring i Primus, og har lagt ned et stort arbeide med å registrere bilder fra Oppdal fra Fjellanger-Widerøes arkiv. Her må det også sjekkes opplysninger mot lokalhistoriske kilder, man skal stedfeste gårdsanleggene, og landskap og bebyggelse kan ha endret seg ganske mye. Bildene er fra perioden 1950-60, da Fjellanger hadde store fotograferingsrunder på bygdene i Norge.

Men dette er interessant arbeid, man kan virkelig bidra mye til å få fram lokalhistorie.

Inger Johanne Røkke

Arbeidet på Systua (tekstilgruppa)

Gruppa har gjennom året hatt 4 medlemmer og et medlem som var med en kortere periode i vår. I tillegg fikk gruppa et nytt medlem i november. Til sammen har vi jobbet 267 timer. Det er Systua som har ansvar for produksjon og vedlikehold av museets tekstiler, for det meste formidlingsantrekk til guidene og kostymer spesielle arrangementer.

Antrekkene må vaskes, mange må strykes og de må ofte repareres pga slitasje. Reparasjoner er gjort delvis for hånd og delvis på symaskin. Dette har måttet skje fortløpende fordi sirkulasjonen er stor. Mye av de frivilliges tid har gått med til dette i løpet av året. Vi har også i løpet av året sydd en del nye bukser, vester skjorter, bluser, kjoler forklær og skaut til sommerskolen for barn. Bluser til kvinnelige formidlere har vi også sydd noen nye av. Tre av de frivillige har gjennom året tatt med noe søm arbeid hjem fordi symaskinene på systua er slitte og ikke så gode lenger. Ullgensere, raggsokker,

ullstrømper, sjal og hodeplagg har vi også reparert for hånd.

Lederen for Systua har tatt oss frivillige med i diskusjoner om bl.a. prosedyrer, valg av mønstre og stoffer. Dette er motiverende for oss og har skapt et hyggelig og godt arbeidsmiljø.

For de frivillige på Systua

Elisabeth Galten

Det er verdt å nevne at samarbeidet mellom de ulike gruppene har vært preget av positiv dugnadsånd og godt humør. Mange av de frivillige setter pris på både det sosiale fellesskapet og muligheten til å lære mer om lokal kulturarv gjennom praktisk arbeid. Dette styrker samholdet og gjør at folk kommer tilbake år etter år for å bidra med sin kompetanse og sitt engasjement.

Gården Sverresmyr

Sverresmyr ble etablert på midten av 1800 – tallet, og var et mer velstående gårdsbruk. Bolighuset er i empirestil med skifertak. Som gårdsbruk var Sverresmyr et produktivt bruk, med 50 dekar dyrka mark til høsting av bygg, havre og poteter. Foruten dyrkamarka holdt gårdbrukerne også flere dyr. På et tidspunkt har slike landlige eiendommer utenfor bykjernen også blitt et attraktivt sted for rekreasjon, og kanskje også et sted å feriere for byfolk om sommeren. I 1954 ble boligen og jordområdet kjøpt opp av Stiftelsen Trøndelag Folkemuseum. Sverresmyr og Svalseberget ved Sverresborg Alle er begge unike eksempler på gårdsbruk som originalt tilhører området, og som i dag utgjør en del av friluftsmuseet.

Det påbegynte restaureringsarbeidet utføres av museets avdeling for bygningsvern i samarbeid med museets venneforening. Venneforeningen bistår med frivillig innsats og økonomisk støtte til arbeidet. Arbeidet som er utført er skadebegrensende tiltak i påvente av full restaurering. I 2025 er skifertaket på bygningen blitt reparert og skiftet, utvendig panel er reparert, takrenner og tak nedløp er skiftet, gammel maling er fjernet og hele huset er malt med 2 strøk. Inngangspartiet er også blitt tilbakeført slik det originale har vært. I 2026 vil alle vinduene bli reparert, kittet og malt. Arbeidet med hage og tilhørende driftsbygninger vil bli satt i gang etter hvert, Prosjektet Sverres myr er et viktig prosjekt som Venneforeningen bør prioritere fremover

Årsmøte i Forbundet for norske museumsvenner, lørdag 13.9. – søndag 14.9.2025.

Årsmøtet ble denne gangen holdt i Oslo. Bjørg Stokke Balstad og Ann-Margrit Harkjerr, som begge sitter i styret for Trøndelag folkemuseums venner, deltok på årsmøtehelga og har skrevet referat til årsberetningen. Et mer utførlig referat finnes her:

<https://www.museumsvenner.no/informasjon/nyheter/vis/?T=Nyhetsbrev%20Oktober%202025&ID=55994&af=1&>

Omvisning på Akershus slott

Møtet startet lørdag med omvisning på Akershus slott. Venneforeningen «Akershus slotts venner» ble stiftet i 1951. Foreningen har siden starten gjort et imponerende arbeid for at slottet kan fremstå slik det gjør i dag. Vi besøkte tre av de store festsalene i slottet, hvor venneforeningen har bidratt med mye av inventaret, blant annet i samarbeid med Slottet.

I tillegg til slottets historie og menneskene som har hatt betydning for festningen opp gjennom årene, fikk vi en orientering av Mathias Andersson fra lysdesignbyrået Kyndill AS. Han har ledet arbeidet med prosjektet «Nye lys på Akershus», og ga oss en utrolig spennende orientering om prosjektet. Det er mange hensyn å ta når moderne løsninger skal installeres i historiske lokaler. Hvert av rommene har flere ulike lyssettinger, tilpasset anledning og bruk.

Utdeling av Marianne Andresens pris

Utdeling av Marianne Andresens pris skjedde i år under slottsbesøket, i Christian IVs sal, og det var Marianne selv som stod for utdelingen. I år ble prisen gitt til Norsk Utvandermuseums venner. De har i år hatt stor

aktivitet i anledning 200 års-jubileet for starten på utvandringen fra Norge til Amerika.

Fagseminar lørdag

Resten av årsmøtet ble holdt i Kulturvernforbundets lokaler. Det var flere interessante foredrag. Bjørg og Ann-Margrit syntes særlig innleggene fra Peter S. Gulbrandsen, Akershus slotts venner, og Ragnar Skjærstad, Norsk Teknisk Museums venner, var inspirerende.

Akershus slotts venner: Peter S. Gulbrandsen stilte spørsmålet «Hvordan beholde medlemmer og tiltrekke seg nye?» Som mange andre venneforeninger opplever de forgubbing og synkende medlemstall. Deres viktigste rekrutteringsbase er ei aktiv hjemmeside hvor leserne kan trykke på «bli medlem» på alle oppslag. De følger opp alle nye medlemmer med informasjon, gjerne med en direkte telefon. For å holde på medlemmer er tradisjoner og ritualer viktig. Hvert år arrangeres det slottsmiddag, en dagstur og en reise over flere dager som medlemmene kan melde seg på. Se gjerne hjemmesida til venneforeningen: www.slottsvenn.no

Norsk Teknisk museums venner: Ragnar Skjærstad fortalte om hvordan de arbeider. Venneforeningen er 110 år og startet opprinnelig som eier av museet. Foreningen og museet er representert i hverandres styrer, og samarbeidet er godt, men han innrømmet at det er en følsom balansegang. Medlemskap gir fri tilgang hele kalenderåret, og bedriftsmedlemskap gir ansatte ett gratis besøk årlig. Venneforeningen står også som arrangør ved noen anledninger.

Gjennom øvrige innlegg og diskusjonene som fulgte kom det fram at det er stor forskjell både på rammevilkårene, hvordan de forskjellige foreningene fungerer og hvordan samarbeidet er mellom museene og venneforeningene fungerer.

Festmiddagen lørdag kveld ble arrangert på Thon Hotel Opera.

Under middagen ble Berg-Kragerø Museums Venner tildelt prisen som Årets Venneforening.

Årsmøtet

Selve årsmøtet ble avholdt søndag, og årsberetning, regnskap og budsjett ble enstemmig godkjent. Det ble også vedtatt en revisjon av vedtektene.

Valgkomiteens forslag ble også enstemmig vedtatt. Bjørn Laastad fra Lysøens Venner ble valgt til ny styreleder, for ett år, og Bente Gustavson og Einar Raastad ble valgt som nye styremedlemmer for to år.

Etterord

Vi syntes det var interessant og lærerikt å delta på årsmøtehelga, og etter å ha hørt om andres erfaringer, setter vi ekstra stor pris på det gode samarbeidet mellom museet og venneforeningen på Sverresborg.

Björg Stokke Balstad og Ann-Margrit Harkjerr

Sluttord

Venneforeningen har også i 2025 klart å gjennomføre mange aktiviteter. Frivillige har gjort en stor innsats på mange forskjellige områder.

Vi vet at museet har mange planer for utbygging og arrangementer også i kommende år slik at det fortsatt vil være behov for stor innsats fra frivillige museumsvenner.

Venneforeningen vil takke ledelsen og alle ansatte ved Sverresborg Trøndelag Folkemuseum for godt samarbeid og alle frivillige for en imponerende innsats!

Trondheim Februar 2026

Styret

